

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

PODYPLOMOWE STUDIA HISTORII
PROGRAM SPECJALIZACJI NAUCZYCIELSKIEJ
przygotowanie pedagogiczne do nauczania kolejnego przedmiotu
w szkole podstawowej i szkołach ponadpodstawowych
przedmiot **Historia**
(obowiązuje od 1 października 2019)

Program jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 25 lipca 2019.

Absolwent studiów podyplomowych na kierunku **Historia**, który zrealizował program specjalizacji nauczycielskiej, uzyskuje kompetencje do zajmowania stanowiska nauczyciela przedmiotu **Historia** we wszystkich typach szkół, jeżeli posiada tytuł magistra (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, Dz.U., z 24 sierpnia 2017, poz. 1575, § 3, 4).

Specjalizację nauczycielską na studiach podyplomowych – przygotowanie pedagogiczne do nauczania drugiego przedmiotu: przedmiot **Historia** – mogą realizować:

1. absolwenci studiów I i II stopnia na kierunkach z obszaru nauk humanistycznych, społecznych, filologicznych;
2. posiadający kwalifikacje do nauczania pierwszego przedmiotu.

Grupa zajęć E w rozporządzeniu MNiSW – przygotowanie dydaktyczne do nauczania kolejnego przedmiotu

Przedmiot	Forma zajęć i liczba godzin	Sposób zaliczenia	Etap studiów: Semestr/rok	ECTS
Dydaktyka historii w szkole podstawowej	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	I semestr – zimowy	2
Praktyka śródroczna w szkole podstawowej	30 h	Zal. na ocenę	I semestr – zimowy	1
Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	II semestr – letni	2

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

Wydział
Historii

Praktyka śródroczna w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	II semestr – letni	1
Praktyka ciągła w szkole ponadpodstawowej	30 h	Zal. na ocenę	wrzesień/październik	2
Ewaluacja efektów kształcenia przedmiot historia	30 h – konwersatorium	Zal. na ocenę	III semestr – zimowy	2
			Razem	10

1. Efekty uczenia się osiągnane w ramach dodatkowej specjalności/specjalizacji przygotowującej do zawodu nauczyciela

Lp.	Efekty uczenia się dla grupy zajęć E (do nauczania drugiego przedmiotu)
Wiedza: absolwent zna i rozumie	
1.	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;
2.	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;
3.	rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;
4.	normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (nauczanie w szkołach podstawowych i średnich ogólnokształcących, technikach i szkołach branżowych;
5.	zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;
6.	zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;
7.	strukturę i funkcje systemu oświaty; cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji;

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

Wydział
Historii

8.	podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;
9.	prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;
10.	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie;
11.	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;
12.	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi;
13.	treści nauczania historii i WOS oraz typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;
14.	metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych, w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu historia i WOS we wszystkich typach szkół, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;
15.	warsztat pracy: właściwe wykorzystanie czasu lekcji oraz doboru metod i form pracy;
16.	warunki dobrej współpracy i znaczenie współpracy nauczyciela z rodzicami
Umiejętności: absolwent potrafi	
1.	obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
2.	adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań dydaktycznych, wychowawczych;

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

3.	rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;
4.	projektować i realizować programy nauczania przedmiotów historii i WOS z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;
5.	tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;
6.	podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania przeszłością, historią kraju i świata oraz problemami związanymi z wiedzą o społeczeństwie i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;
7.	rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;
8.	skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;
9.	wykorzystywać proces udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;
10.	pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;
11.	odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
12.	skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

13.	poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;
14.	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;
15.	samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.
Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do	
1.	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;
2.	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;
3.	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;
4.	podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;
5.	rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;
6.	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.

2. Semestry dla dodatkowej specjalności/specjalizacji przygotowującej do zawodu nauczyciela

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

Wydział
Historii

2.1. Wykaz przedmiotów z informacją o efektach uczenia się i sposobach ich weryfikacji, formie zajęć, liczbie godzin i punktach ECTS

Semestr studiów: semestr 1

Semestr kształcenia: pierwszy

Nazwa przedmiotu/ grupa zajęć	Forma zajęć – liczba godzin								Punkty ECTS	Grupa zajęć z rozp. MNiSW	Sposoby weryfikacji efektów przypisanych do przedmiotu
	W	K	S	Ć	L	Wr	Pr	I			
Dydaktyka historii w szkole podstawowej		30							2	E1	Pr/Proj.
Treści programowe dla przedmiotu	Celem zajęć jest umożliwienie studentowi opanowania wiedzy i umiejętności składających się na warsztat nauczyciela historii w szkole podstawowej. Podczas tych zajęć studenci nabywają wiedzę i umiejętności z zakresu planowania pracy z uczniami, w taki sposób, by w trakcie zajęć edukacyjnych efektywnie realizowane były cele nauczania określone w „Podstawie programowej” w sposób inspirujący rozwój intelektualny uczniów oraz rozbudzający ich poznawcze zainteresowanie historią. Podczas tej części ćwiczeń zajęć studenci zapoznają się z zapisami „Podstawy programowej” dla przedmiotu historia w szkole podstawowej oraz i ich metodyczną interpretacją. W jej zakres wchodzi: rozumienie koncepcji nauczania historii w szkole podstawowej, prawidłowe odczytywanie znaczenia czasowników operacyjnych, znajomość merytorycznych treści nauczania w szkole podstawowej oraz kształconych na tym etapie edukacji kompetencji warsztatu historyka. Poznają też narzędzia i metody kształcenia u uczniów szkoły podstawowej umiejętności fundamentalnych, do których należy: chronologia (poruszanie się w czasie historycznym); poruszanie										

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

Wydział
Historii

	się w przestrzeni historycznej (praca z mapą, planem, odczytywanie śladów historii w przestrzeni naturalnej); praca ze źródłem (podstawy systematyki źródeł, podstawy krytyki i odczytywania informacji zawartych w źródle pisanym, ikonograficznym, audiowizualnym). Podczas zajęć studenci poznają zasady planowania pracy dydaktycznej w perspektywie cyklu kształcenia (klasa IV–VIII szkoły podstawowej), roku szkolnego, semestru oraz jednostki lekcyjnej. Poznają typy lekcji oraz zasady opracowania prawidłowego pod względem merytorycznym i metodycznym scenariusza lekcji każdego typu. Nabędą umiejętność prawidłowego pod względem merytorycznym i metodycznym doboru metod i technik kształcenia, w tym korzystania z mediów cyfrowych.										
Symbole szczegółowych efektów uczenia się z rozp. MNISW z 25 lipca 2019 r.	E.1.W1; E.1.W2; E.1.W3; E.1.W13; E.1.U1; E.1.U2; E.1.U3; E.1.U4; E.1.K1; E.1.K3; E.1.K4; E.1.K5; E.1.K6; E.1.K7; E.1.K8; E.1.K8.										
Praktyki śródroczne w szkole podstawowej (historia)							30		1	E2	Analiza dydaktyczna
Treści programowe dla przedmiotu	Celem praktyki pedagogicznej śródrocznej jest nabycie przez studenta doświadczeń niezbędnych do samodzielnego prowadzenia lekcji z przedmiotu „historia” w szkole podstawowej podczas praktyki ciągłej oraz umiejętności wykonywania dydaktycznych i formalno-prawnych obowiązków nauczyciela w relacji z uczniami oraz wobec szkoły. Realizacja celów praktyki obejmujących autoweryfikację predyspozycji studenta do wykonywania zawodu nauczyciela odbywa się poprzez stały kontakt studenta z uczniami. Realizacja celów związanych z zaznajomieniem się z organizacją kształcenia historycznego uczniów w perspektywie roku szkolnego odbywa się poprzez hospitację lekcji prowadzonych przez nauczyciela-opiekuna praktykanta, a także nauczycieli przedmiotu oraz udziału studenta w obowiązkach spoczywających na nauczycielu a wynikających ze stosunku pracy i określonych										

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

	w prawie oświatowym, Karcie Nauczyciela oraz wewnątrzszkolnych regulacjach prawnych szkoły. W ramach hospitacji student może uczestniczyć w lekcjach przedmiotów pokrewnych, za zgodą dyrekcji szkoły w radach pedagogicznych i zebraniach wychowawców z rodzicami, a także w wycieczkach klasowych oraz w przygotowaniu wydarzeń szkolnych. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad praktyką studenta sprawuje nauczyciel-opiekun studenta-praktykanta we współpracy z prowadzącym zajęcia „Dydaktyka historii w szkole podstawowej”. Doświadczenia studenta nabyte podczas praktyki śródrocznej stanowią punkt odniesienia do omawiania poszczególnych zagadnień z zakresu dydaktyki przedmiotu historia w szkole podstawowej podczas zajęć audytoryjnych w Wydziale Historii.
Symbole szczegółowych efektów uczenia się z rozp. MNISW z 25 lipca 2019 r.	E.2.W1; E.2.W2; E.2.W3; E.2.U1; E.2.U3; E.2.K1.

Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze): 3

Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze): 60

2.2. Wykaz przedmiotów z informacją o efektach uczenia się i sposobach ich weryfikacji, formie zajęć, liczbie godzin i punktach ECTS

Semestr studiów: semestr 2

Semestr kształcenia: drugi

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

Nazwa przedmiotu/ grupa zajęć	Forma zajęć – liczba godzin								Punkty ECTS	Grupa zajęć z rozp. MNiSW	Sposoby weryfikacji efektów przypisanych do przedmiotu
	W	K	S	Ć	L	Wr	Pr	I			
Dydaktyka historii w szkole ponadpodstawowej		30							2	E1	Pr/Proj.
Treści programowe dla przedmiotu	Celem zajęć jest umożliwienie studentowi opanowania wiedzy i umiejętności składających się na warsztat nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej, z rozróżnieniem na licea ogólnokształcące, technika i szkoły branżowe. Podczas zajęć studenci poznają zasady planowania pracy dydaktycznej w perspektywie cyklu kształcenia (klasa I-IV), roku szkolnego, semestru oraz jednostki lekcyjnej. Poznają też narzędzia i metody kształcenia u uczniów na tym etapie kształcenia umiejętności fundamentalnych: chronologia (poruszanie się w czasie historycznym); poruszanie się w przestrzeni historycznej (praca z mapą, planem, odczytywanie śladów historii w przestrzeni naturalnej); praca ze źródłem (krytyka i odczytywanie informacji zawartych w źródle pisanym, ikonograficznym, audiowizualnym). Poznają zasady opracowania prawidłowego pod względem merytorycznym i metodycznym scenariusza lekcji każdego typu. Nabędą umiejętność prawidłowego pod względem merytorycznym i metodycznym doboru metod i technik kształcenia, w tym korzystania z mediów cyfrowych. Poznają organizację pracy w klasie szkolnej i grupie, w tym potrzebę indywidualizacji nauczania, zasady stosowania podręcznika oraz innych środków dydaktycznych w perspektywie ich prawidłowego doboru dla osiągnięcia określonego celu (celów) edukacyjnego. Podczas zajęć studenci poznają formy i zasady komunikacji i współpracy z uczniem, zespołem uczniów podczas lekcji oraz formy i zasady organizacji zajęć edukacyjnych poza szkołą (ze szczególnym uwzględnieniem samodzielnej pracy pisemnej i pracy grupowej metodą projektów).										

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

Symbole szczegółowych efektów uczenia się z rozp. MNISW z 25 lipca 2019 r.	E.1.W1; E.1.W2; E.1.W3; E.1.W13; E.1.U1; E.1.U2; E.1.U3; E.1.U4; E.1.K1; E.1.K3; E.1.K4; E.1.K5; E.1.K6; E.1.K7; E.1.K8; E.1.K8.										
Praktyki śródroczne w szkole ponadpodstawowej (historia)							30		1	E2	Analiza dydaktyczna
Treści programowe dla przedmiotu	Celem praktyki pedagogicznej śródrocznej jest nabycie przez studenta doświadczeń niezbędnych do samodzielnego prowadzenia lekcji z przedmiotu „historia” w szkole ponadpodstawowej podczas praktyki ciągłej oraz umiejętności wykonywania dydaktycznych i formalno-prawnych obowiązków nauczyciela w relacji z uczniami oraz wobec szkoły. Realizacja celów praktyki obejmujących autoweryfikację predyspozycji studenta do wykonywania zawodu nauczyciela odbywa się poprzez stały kontakt studenta z uczniami. Realizacja celów związanych z zaznajomieniem się z organizacją kształcenia historycznego uczniów w perspektywie roku szkolnego odbywa się poprzez hospitację lekcji prowadzonych przez nauczyciela-opiekuna praktykanta, a także innych nauczycieli przedmiotu. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad praktyką studenta sprawuje nauczyciel-opiekun studenta-praktykanta we współpracy z prowadzącym zajęcia z „Dydaktyki historii w szkole ponadpodstawowej”. Doświadczenia studenta nabyte podczas praktyki śródrocznej stanowią punkt odniesienia do omawiania poszczególnych zagadnień z zakresu dydaktyki przedmiotu historia w szkole ponadpodstawowej podczas zajęć audytoryjnych w Wydziale Historii.										

UNIWERSYTET
WARSZAWSKI

Wydział
Historii

Symbole szczegółowych efektów uczenia się z rozp. MNISW z 25 lipca 2019 r.	E.2.W1; E.2.W2; E.2.W3; E.2.U1; E.2.U3; E.2.K1.
--	---

Praktyka zawodowa ciągła nauczycielska - historia							30		2	E2	DP/Pr (scenariusze)/Pr (analizy dydaktyczne)
Treści programowe dla przedmiotu	Celem praktyki zawodowej ciągłej jest doskonale przez studenta umiejętności niezbędnych do samodzielnego prowadzenia lekcji z przedmiotu „historia” w szkole podstawowej lub/i ponadpodstawowej oraz umiejętności wykonywania dydaktycznych i formalno-prawnych obowiązków nauczyciela w relacji z uczniami oraz wobec szkoły. Realizacja celów praktyki obejmujących weryfikację i autoweryfikację predyspozycji studenta do wykonywania zawodu nauczyciela odbywa się poprzez samodzielne zaplanowanie, poprowadzenie i ewaluację określonej w regulaminie praktyk liczby jednostek lekcyjnych. Realizacja celów związanych z zastosowaniem wiedzy i umiejętności z zakresu aktywności dydaktycznej oraz obowiązków formalno-prawnych nauczyciela odbywa się w formie hospitacji lekcji prowadzonych przez nauczyciela-opiekuna praktykanta, a także nauczycieli przedmiotu oraz udziału studenta w obowiązkach spoczywających na nauczycielu a wynikających ze stosunku pracy i określonych w prawie oświatowym, Karcie Nauczyciela oraz wewnątrzszkolnych regulacjach prawnych szkoły. W ramach hospitacji student może uczestniczyć w lekcjach przedmiotów pokrewnych, za zgodą dyrekcji szkoły w radach pedagogicznych i zebraniach wychowawców z rodzicami, a także w wycieczkach klasowych oraz w przygotowaniu wydarzeń szkolnych. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad praktyką studenta sprawuje nauczyciel-opiekun studenta-praktykanta we współpracy z przedstawicielem Zakładu Archiwistyki, Dydaktyki i Historii Historiografii Wydziału Historii. Przynajmniej jedna z lekcji prowadzonych przez										

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

	studenta-praktykanta powinna odbyć się w obecności pracownika Zakładu ADiHH WH UW i zostać przez niego omówiona wspólnie ze studentem.
Symbole szczegółowych efektów uczenia się z rozp. MNISW z 25 lipca 2019 r.	E.2.W1; E.2.W2; E.2.W3; E.2.U1; E.2.U2; E.2.U3; E.2.K1

Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze): 5

Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze): 90

2.3. Wykaz przedmiotów z informacją o efektach uczenia się i sposobach ich weryfikacji, formie zajęć, liczbie godzin i punktach ECTS

Semestr studiów: semestr 3

Semestr kształcenia: trzeci

	Forma zajęć – liczba godzin			
--	-----------------------------	--	--	--

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

Nazwa przedmiotu/ grupa zajęć	W	K	S	Ć	L	W	Pr	I	Punkty ECTS	Grupa zajęć z rozp. MNiSW	Sposoby weryfikacji efektów przypisanych do przedmiotu
Dydaktyka ewaluacji efektów kształcenia		30							2	E1	Pr./proj.
Treści programowe dla przedmiotu	Zajęcia poświęcone ewaluacji procesu kształcenia na lekcjach historii w szkole podstawowej. Ich tematyka obejmować będzie nie tylko umiejętność konstruowania sprawdzianów, prac i zadań (sprawdzających przede wszystkim umiejętności złożone i łączących je z wiadomościami poznanymi w czasie zajęć i na lekcjach wcześniejszych), ale także ewaluacji jako ważny element w nauczaniu, który ma przynosić informacje zarówno na temat postępów ucznia jak również stanowić wstęp do projektowania zmian w procesie planowania dalszych prac z uczniami i doskonalenia stosowanych rozwiązań dydaktycznych. Studenci będą się uczyć jak wykorzystać ewaluację w procesie diagnozowania mocnych i słabych stron uczniów, oraz stopnia osiągnięcia założonych celów. Elementem zajęć będzie rozwijanie umiejętności dawania informacji zwrotnej uczniom wynikającej z przeprowadzonej ewaluacji, bowiem ocenianie jest jednym z elementów procesu kształcenia i jako takie nie powinno zamykać się na enigmatycznym podaniu oceny.										
Symbole szczegółowych efektów uczenia się z rozp. MNiSW z 25 lipca 2019 r.	E.1.W10; E.1.W11; E.1.1.W12; E.1.W.14; E.1.U8; E.1.U9; E.1.U10; E.1.U11; E.1.K8; E.1.K9										

UNIwersytet
Warszawski

Wydział
Historii

Łączna liczba punktów ECTS (w semestrze): 2

Łączna liczba godzin zajęć (w semestrze): 30

OBJAŚNIENIA

Formy realizacji zajęć:

- W – wykład
- K – konwersatorium
- S – seminarium
- Ć – ćwiczenia
- Wr – warsztaty
- Pr - praktyki
- I - inne (należy podać jakie)

Sposoby weryfikacji efektów uczenia:

- EU – egzamin ustny
- EP – egzamin pisemny
- T – test
- E – esej
- Proj – projekt
- Pr – praca pisemna (np. konspekty lekcji)
- DP – dzienniczek praktyk
- Inne (należy podać jakie)